

Barbora Pletichová: Využití flexibilních forem práce v České republice: případová studie firmy Providence Finacial, s.r.o

Bakalářská práce.

Fakulta humanitních studií UK

Posudek oponenta

Je užitečné, když studentka zpracovává v rámci své bakalářské práce téma, které je z prostředí, v němž působí. Má tak možnost využít dosavadních znalostí a zkušeností, aplikovat na ně postupy a znalosti, které zvládla během studia, zároveň snad i napomoci v poznacích o svém zaměstnání a tudíž snad i pomoci zaměstnavateli. Je tu ovšem také nebezpečí, že „její“ prostředí považuje za samozřejmě obecně platné, či alespoň využitelné v širších souvislostech, že se jí vlastně nepodaří ze „svého“ prostředí vystoupit tak, aby na ně nahlížela jako na specifikum. A tím omezí jak možnost využití získaných poznatků, tak možnosti zobecnění.

Barbora Pletichová se pokusila o analýzu flexibilních forem práce na příkladu firmy Providence Final. Kdyby se práce jmenovala takto, bylo by to blíž skutečnému obsahu než jak jej vystihuje úplný název – totiž včetně „využití flexibilních forem práce v České republice“. Problém je tu dvojitý. Analýza situace v ČR je fragmentární a situace v Providence Finacial je věru netypická. (Jak tím, že všechny respondentky byly vysokoškolačky, tak především dlouhodobě platným stavem, kdy finanční instituce v této zemi ulétly v příjmech 99% všech ostatních zaměstnavatelských organizací o několik koňských délek. Nejde jen o to, že pracovníci v těchto firmách si to dobře uvědomují a tudíž hledají cesty jak co nejlépe vyjít se zaměstnavatelem, aby jim zaměstnání zůstalo. Jde také o samozřejmost služeb, které si mohou dovolit a tudíž i o rozdílnosti v prostoru, který mají ony samy pro případné využití flexibilních forem práce proti naprosté většině ostatních zaměstnanců v České republice.) Práce má první, obecnou část, která do jisté míry supluje teoretická východiska i popis situace v ČR. Možná, že v ní je znát poměrně malé využití poznatků, které bylo možné získat při studiu. V některých případech autorka dost volně zachází s některými pojmy či určeními. Příklady: str. 8¹: Jak rozumět výroku „připisovány rozdílné hodnoty“ práci? Jaký je vztah lidského, sociálního, kulturního či ekonomického kapitálu? Str. 10 – 11: opravdu je vhodné využít jen Beckera? Autorka se dál zabývá různými teoriemi vztahujícími se k flexibilitě trhu,

¹ S omluvou: uvádím čísla stránek podle počítače, ne podle stránkování autorkou.

práce a zaměstnání. Každá z nich vlastně pokrývá část problematiky a především není úplně jasné, se kterou autorka dál pracuje. Mimochodem: jaký je rozdíl mezi „zaměstnáním“ a „prací“? Na str. 15 je zmínka o vlivech a souvislostech, bez toho, že by byly zmíněny některé důležité podmínky, především vztah pružných struktur organizace a řízení a možností flexibility zaměstnání, ba dokonce i odlišnosti v samotném pojetí práce, které z využití pružných struktur vyplývají. (Práci by slušelo, kdyby autorka pracovala třeba s Etzionim a jeho pracemi o etické dimenzi organizačních struktur a institucí.) Str. 22 uvádí text větou „po ekonomické transformaci v roce 1989“. Co to je „ekonomická transformace? Na str. 23 najdeme tvrzení, že v první fázi transformace došlo k „poměrně prudkému nárůstu nezaměstnanosti a poklesu ekonomické aktivity“. Bylo by asi nutné uvést, které období má autorka na mysli – pro první polovinu devadesátých let byla příznačná velmi nízká míra nezaměstnanosti v ČR, např. Na str. 29 (podle autorky 24) je tvrzení, kterému nerozumím, Totiž: „Současný člověk volá po individualizaci, sladění soukromého pracovního života a tedy po sblížení soukromé a veřejné sféry.“ Jak to autorka myslela? Zase se mi zdá, že je tu malé využití výsledků studia na FHS.

Empirická část se zabývá nejprve některými předpisy (zase: bez organizačního řádu, popisů práce a mzdových předpisů – nejsou? Nebo podle autorky fakticky nemají význam?) a pak samotnými polostrukturovanými rozhovory se sedmi pracovníci. Jde o všechny osoby, které v analyzované firmě využívají možnost flexibilní pracovní doby! To samo o sobě je vlastně zarážející. Možná, že by bylo užitečné, zeptat se i těch (např. také maminek malých dětí) ze zaměstnankyň firmy, které tuto možnost nevyužívají a proč.

Empirická část je uspořádaná, přehledná, bez větších opakování a přináší srozumitelné výsledky. Snad jsou z části i aplikovatelné – zvláště pokud jde o manuál.

Práce Barbary Pletichové je udělaná se snahou o zachycení hlavních aspektů problematiky využití a omezení flexibilních forem zaměstnání. V prvé obecné části se širším rozmachem, který je možná na škodu. Vzhledem k přístupu autorky je práce dost jednostranná. Nicméně splňuje požadavky na bakalářskou práci a navrhuji ji k obhajobě. Doporučuji ji ocenit někde mezi velmi dobře a dobře.

Libor Prudký

Praha, leden 2013